Krimināllieta Nr. 11210017321
Lietvedības Nr. K73-1267-21/36
ECLI:LV:ZRT:2021:0514. 11210017321.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jēkabpilī 2021.gada 14.maijā

Zemgales rajona tiesa, tiesnesis Ramiro Grandāns, rakstveida procesā izskatīja krimināllietu, kura izskatīšanai nodota paātrinātā procesa kārtībā,

/pers. A/ , personas kods /personas kods/,

apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas), atrodoties alkohola ietekmē, un konkrēti:
/pers. A/ 2021.gada 5.maijā pulksten 15.10 /adrese/ pretrunā Ceļu satiksmes likuma 28.panta pirmās daļas 4.punkta prasībām, kas noteic, ka transportlīdzekļa vadītājam aizliegts vadīt transportlīdzekli, ja nav atbilstošas kategorijas transportlīdzekļu vadīšanas tiesību, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, jo tās noteiktā kārtībā nav iegūtas, pretrunā ar Ceļu satiksmes likuma 28.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunkta prasībām, kas noteic, ka transportlīdzekļu vadītājiem, kuriem mehānisko transportlīdzekļu vadīšanas stāžs nepārsniedz divus gadus, aizliegts vadīt transportlīdzekli, ja alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 0,2 promiles, vadīja automašīnu *Nissan Terrano* ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, būdams alkoholisko dzērienu iespaidā, etilspirta koncentrāciju izlepojamā gaisā kontroles aparāts *AlcoQuant 6020* pulksten 15.13 uzrādīja 0,6196 promiles, atkārtotā pārbaudē pulksten 15.28 portatīvais izelpojamā gaisa kontroles aparāts uzrādīja 0,7596 promiles.
Ar šādām savām darbībām /pers. A/ izdarīja mazāk smagu noziegumu, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā.

MOTĪVU DAĻA

[2] Ar tiesneša 2021.gada 14.maija lēmumu, pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta $1.^1$ daļu tika nolemts grozīt krimināllietas izskatīšanas kārtību, proti, no mutvārdu procesa uz rakstveida procesu, jo krimināllieta nodota tiesai paātrinātā procesa kārtībā (*lietas 34..lapa*).
Apsūdzētais un prokurore bija informēti par tiesībām 10 dienu laikā pieteikt noraidījumu tiesnesim, iesniegt iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, iesniegt viedokli par piemērojamo soda veidu un mēru un citiem ar spriedumu saistītiem jautājumiem.
[2.1] Prokurore I.Gaile iesniedza tiesā savu viedokli lietā, kurā norāda, ka noraidījums tiesnesim netiek pieteikts, iebildumu pret jautājuma izlemšanu rakstveida procesā nav. Prokurore sniedza savu viedokli par apsūdzētā atbildību mīkstinošiem un pastiprinošiem apstākļiem, par soda veidu un mēru (*lietas 35.lapa*).
[2.2] No apsūdzētā /pers. A/ nav saņemts ne noraidījums tiesnesim, ne iebildumi par jautājuma izlemšanu rakstveida procesā, ne arī viedoklis par konkrēto jautājumu.

[3] No lietas materiāliem redzams, ka apsūdzētais /pers. A/, pabeidzot pirmstiesas kriminālprocesu un lietu tiesai nododot paātrinātā procesa kārtībā, savu vainu noziedzīgā nodarījumā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas atzina pilnībā un lūdza lietu izskatīt bez pierādījumu pārbaudes (*lietas 30.lapa*).
Tiesa atzīst, ka apsūdzētā vaina, viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā, ir apstiprinājusies ar lietas materiālu pārbaudi to kopumā un savstarpējā sakarībā, tādējādi viņa vaina atzīstama par pierādītu; apsūdzētā /pers. A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma kvalifikācija pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas ir pareiza, un par izdarīto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētais ir sodāms.

[4] Tiesa pievienojas prokurores viedoklim, ka atbilstīgi Krimināllikuma 47.panta pirmajai daļai apsūdzētajam /pers. A/ nav atbildību mīkstinošo apstākļu. Savukārt, saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, tiesa atzīst, ka /pers. A/ par atbildību mīkstinošo apstākli jāatzīst to, ka viņš atzīst savu vainu un izdarīto nožēlo. Tiesa ņem vērā arī to, ka apsūdzētais /pers. A/ izmantojis KPL 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu. Vienlaikus tiesa atzīst, ka šis apstāklis tiesu praksē netiek atzīts par pastāvīgu atbildību mīkstinošo apstākli, taču ņemts vērā par labu apsūdzētajam, izvēloties soda mēru īpaši šaubu gadījumā. Šāda atziņa izriet arī no tiesu prakses (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2008.gada 21.aprīļa spriedumu lietā Nr. SKK- 232*).
Atbilstīgi Krimināllikuma 48.pantam apsūdzētajam /pers. A/ atbildību pastiprinošie apstākļi lietā netiek konstatēti.

[5] Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu, nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī apsūdzētā personību.
[5.1.] Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcija paredz sodu – brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem. Tādējādi apsūdzētais /pers.

A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu klasificējams kā mazāk smags noziegums. Noziedzīgais nodarījums izdarīts ar nodomu, proti, apsūdzētajam apzinoties, ka viņam nav transportlīdzekļu vadīšanas tiesības, taču neskatoties uz to, viņš vadīja transportlīdzekli atrodoties alkohola (0,6196) ietekmē, ko tiesa, konkrētajā gadījumā, atzīst par nelielu alkohola reibumu.

[5.2] Mantisks kaitējums nav nodarīts, arī cietušo lietā nav.

[5.3] Pārbaudot apsūdzētā /pers. A/ personību, tiesa konstatē, ka iepriekš krimināli nav sodīts. No lietas materiāliem redzams, ka viņam ir pastavīga dzīvesvieta, šķīries, apgadībā personu nav, strādā /darba vietas nosaukums/ par strādnieku. Lietā nav iegūti pierādījumi tam, ka apsūdzētais būtu darbnespējīgs vai viņa veselības stāvoklis liegtu izciest piespiedu darba sodu.

[5.4] Tā kā lietā nav iesniegti pierādījumi par apsūdzētā mantisko stāvokli, lai izvērtētu apsūdzētā iespēju likumā paredzētajā laikā samaksāt uzlikto naudas sodu, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nebūtu samērīgi un taisnīgi piemērot naudas sodu, jo minimālais naudas sods ir trīs Latvijas Republikā noteiktās minimālās mēnešalgas, kas uz sprieduma taisīšanas brīdi sastāda 1590 *euro*. Līdz ar to, piemērojot naudas sodu, tiktu pasliktināta viņa dzīves kvalitāte. Ņemot vērā, ka (1) apsūdzētais ir darba spējīgā vecumā, (2) lietā nav ziņu par to, ka viņa veselības stāvoklis ir tāds, kas neļauj viņam strādāt, tiesa uzskata, ka soda mērķis ir sasniedzams ar sodu piespiedu darbu veidā. Nosakot sodu piespiedu darba veidā, apsūdzētais tiks iesaistīts sabiedrībai nepieciešamos sabiedriskos darbos bez atlīdzības, soda izciešanas rezultātā apsūdzētais tiks motivēts laboties. Šāds sods atbilst arī Krimināllikuma 46.panta ceturtās daļas noteikumiem.

[6] Nosakot soda mēru, saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Ņemot vērā, ka tiesa apsūdzētajam /pers. A/ konstatēja vienu atbildību mīkstinošo apstākli, ko nekonstatēja prokurore, tiesa atzīst, ka apsūdzētais sodāms pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas ar piespiedu darbu, kas nosakāms mazāks par prokurores viedoklī pausto vidējo robežu. Papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – nosakāms mazāks par vidējo apmēru, jo apsūdzētais /pers. A/ transportlīdzekli vadīja nelielā alkohola reibumā. Tiesa atzīst, ka šāds papilsoda mērs būs samērīgs, lai apsūdzēto atturētu un pasargātu sabiedrību no jauniem likumpārkāpumiem.

[7] Tiesa, pievienojas prokorores viedoklim, ka konkrētajā gadījumā ir jāpiemēro Krimināllikuma 70.[13] panta ceturtā daļa un jākonfiscē /pers. A/ piederošo transportlīdzekli – automašīnu *Nissan Terrano* ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/.

Nav strīda par to, ka transportlīdzeklis – automašīna *Nissan Terrano* ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/ un kurai ar procesa virzītāja lēmumu uzlikts arests, pieder apsūdzētajam /pers. A/ (*lietas 11.,13.lapa*).

[8] Šajā krimināllietā apsūdzētajam /pers. A/ piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā (*lietas 21.lapa*). Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā drošības līdzekli jāsaglabā līdz brīdim, kad spriedums stāsies spēkā.

[9] KPL 367.panta pirmās daļas 5.punkts noteic, ka procesuālie izdevumi ir: summas, kas izlietotas lietisko pierādījumu glabāšanai, pārsūtīšanai, realizācijai un iznīcināšanai.

[9.1] No lietas materiāliem redzams, ka transportlīdzekļa – automašīnu *Nissan Terrano* ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/ – pārvietošana izmaksājusi 476,33 *euro* (*lietas 39.-40., 48.lapa*)

[9.2] KPL 368.panta ceturtā daļa noteic, ka procesuālos izdevumus sedz no valsts līdzekļiem, ja persona, no kuras tie piedzenami, ir maznodrošināta.

[9.3] Lietā nav iesniegti pierādījumi tam, ka apsūdzētais /pers. A/ būtu atzīts par maznodrošināto, tāpēc, pēc tiesas ieskata, nav pamats viņu atbrīvot no procesuālo izdevumu piedziņas. Esot šādiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka procesuālie izdevumi, kas saistīti ar lietiskā pierādījuma transportēšanu, piedzenami no apsūdzētā /pers. A/ valsts ienākumos.

[10] Saskaņā ar KPL 530.panta trešo daļu tiesa noteica pilna sprieduma pieejamības datumu – 2021.gada 4.jūnijā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta 1.[1] daļu, Pārejas noteikumu 10.punktu un Kriminālprocesa likuma 511., 512. un 530.pantu tiesa

n o s p r i e d a

atzīt /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar piespiedu darbu uz 100 (viens simts) stundām, atņemt transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 (diviem) gadiem.

Saglabāt /pers. A/ drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā – līdz brīdim, kad spriedums stāsies spēkā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 70.[13] pantu ceturto daļu konfiscēt /pers. A/ transportlīdzekli automašīnu *Nissan Terrano* ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, nododot to Valsts ieņēmumu dienestam.

Piedzīt no /pers. A/ valsts ienākumos procesuālos izdevumus par izņemtā transportlīdzekļa evakuāciju 476,33 *euro* (četri simti septiņdesmit sešus *euro*, 33 centus). Daļā par procesuālo izdevumu piedziņu noteikt /pers. A/ nolēmuma labprātīgas izpildes termiņu – 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 10 (desmit) dienu laikā pēc pilna nolēmuma pieejamības dienas, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Zemgales rajona tiesā. Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Kriminālprocesa likuma 499.panta ceturtajā daļā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Spriedumu daļā par piespiedu darbu izpildi uzdot Valsts probācijas dienestam pēc /pers. A/ dzīvesvietas, kurā viņam jāreģistrējas 10 (desmit) darbdienu laikā pēc nolēmuma spēkā stāšanās.

Spriedums pieejams tiesas kancelejā, pieejamības datums – 2021.gada 4.jūnijs

Tiesnesis Ramiro Grandāns